האיגוד

איגוד האברכים
דחסידי פינסק קארלין
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת תרומה תשע"ו - גליון קצג

למשנת רבותינו הקדושים זיע"א

בבבי תרי ותלת...

זאת התרומה

שלושה עשר סוגי תרומה התנדבו בני ישראל מלבם עבור מלאכת המשכן, והכתוב מסדרם בסדר פוחת והולך, החל מזהב, כסף, נחושת, תכלת וארגמן וכו' עד שלבסוף מסיים באבני מילואים לאפוד ולחושן.

מתמיה ושואל האור החיים הקדוש - מדוע זה נכתבו תרומת אבני שוהם ואבני המלואים אחרונים בסדר כל הי"ג מינים. הלא מן הראוי היה לו לסדרם אף קודם זהב וכסף, שהרי הם היקרים ביותר, והמעולים שבכולם?

ומבאר בכמה אופנים, ואחד מהם-

"ואולי כי לצד שמצינו שהנשיאים הביאו אותם באחרונה, כשראו שהביאו ישראל כל הצורך למשכן, ותמצא שאמרו ז"ל (במד"ר יב טז) שהקפיד ה' על זה וחסר אות אחת מהם, והנשאם כתיב, לזה סדרם ה' באחרונה, לומר כי הם למטה מכולם, ומהטעם עצמו שהם באחרונה, והבן".

דהיינו, כיון שבתרומה זו חסרה הזריזות לדבר מצוה, לכן תרומה זו עומדת במדרגתה למטה מכולם, כי למרות שיקרה היא תרומה זו בדמים הרבה יותר מעורות העיזים, אולם לזריזות המצוה ישנו משקל גדול יותר.

עוד מבאר האור החיים הקדוש:

"עוד נראה על פי דבריהם ז"ל, שאמרו ביומא (עה.) **שהעננים היו מביאים את אבני השוהם וכו', אם כן משלחן גבוה היו מביאים בלא טורח ויגיעה, ולא חסרון כיס, אשר על כן סדר נדבתם אחר כל הנדבות שמביאין מכיסם ועל ידי טורח".**

שוב, היגיעה והטירחה שבמצוה הם הקובעים את איכות המצוה. לכן מקומה של תרומת אבני המילואים היא באחרונה, מאחר שחסרה היא את העמל והיגיעה, לעומת שאר התרומות אשר באו במאמץ רב ועם חסרון כיס, אשר לכן נחשבות הן הרבה יותר לפני אבינו שבשמים.

"התבוננו נא וראו" החווה מרן אדמו"ר רבי יוחנן זי"ע על קופסא מצויירת שעמדה על השולחן, "אם יכנסו לחנות ויקנו קופסה קטנה כזו, זה יעלה כמו עשרים פרוטות, אך אם תהיה זה עבודת יד, אזי היא תעלה הרבה יותר, כעשרים פונט, ומדוע זאת? כי העיקר הוא היגיעה! גם אצל אבי זצ"ל היה נחשב יותר חפץ של עבודת יד, משום סיבה זו - **וויל דער עיקר איז די הארעוואניע!!!"**

ובנו הקדוש, מוהרא"א זי"ע, אף העיד כי אצל אביו הקדוש הפרנקפורטער זי"ע היו רואים במוחש כי כאשר לא חש בטוב אזי התחזק ביתר שאת וביתר עז ללמוד ולעשות דווקא אז יותר מבזמן אחר, כי היגיעה היתה בעיניו לדבר עיקרי ונחשק.

וכבר אמר מרן אדמו"ר הזקן זי"ע בשם אביו הק' מסטאלין זי"ע:

"לפני רבי הקדוש [רבי שלמה קארלינער] היו פתוחים כל העולמות וכל התענוגים ושעשועים, האט עהר אלץ אוועק גילייגט [-הוא הניח את הכל] **ואמר- רבונו של עולם, איך וויל דיך ניט דינען נאר מיט הארוואנייע!** [איני רוצה לעבדך כי אם ביגיעה].

ואכן מלאכת המשכן מורה דרך מרכזית לבני ישראל בכל הדורות, עד כמה יש להתאמץ ולהזיע לזכות להשיג דבר קדושה, ולא לומר נואש חס ושלום בשום פנים, אלא להתאמץ עד הסוף, לנצח על מלאכת בית ה' כמבואר בדברי אדמו"ר הזקן (בית אהרן עב):

"דיבר בזה הרבה ואמר, כמה יגיעות צריכים לייגע ולעמול, כי כמה וכמה יגיעות יגעו ישראל על בנין המשכן, כל איש ואיש נתן נדבה, בכל יום נתנו נדבה על המשכן, כמו התפלה שמתפללין בכל יום, עד שבנו את המשכן, ועם כל זה הוצרכו עוד לצעוק יכנס המלך וכו' ונכנס בפשפש קטן, רוצה לומר בחיפוש קטן, כי פשפש הוא ל' חיפוש, בחיפוש של קטנות, בזה נכנס הקדוש ברוך הוא כמו שאמרו חז"ל פתחו לי כחודה של מחט" וכו'.

שבתא טבא

איגוד האברכים

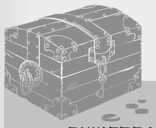

אבנים טובות

מאוצר המנוצר של תורת רבותינו הקדושים

בארח צדקה אהלך (ו)

לקט בענין צדקה וגמילות חסדים

לא היה שוכב לישון

מסופר על מרן אדמו"ר הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע שלא היה שוכב לישון אם עדיין היה נמצא ברשותו איזה פרוטה, והיה משתדל לתתו לעני טרם נשכב לישון.

(מזקנים אתבונן)

לא יגרע

האיש שבחינתו בזמן שהיה לו, היה נותן, למה יגרע שאינו נותן כעת כשאין לו, אעפ"י כן יש לו התחברות עמו, ולא נפסקת על ידי זה.

(שס"ה סעיפים - למרן אדמו"ר הסב"ק מסטאלין זיע"א)

אפילו עם פניה

מרן אדמו"ר אור ישראל מסטאלין זי"ע אמר להרה"ח ר' נחום מרדכי שו"ב (טאוב) ז"ל, שיראה להקפיד במצוה אחת כדרך שאמרו בגמרא אביך במאי זהיר טפי, והמשיך ואמר לו, כי לדעתו טוב יותר מצות הכנסת אורחים, כי כל המצות קשים מאד לעשותם בלי פניות, אבל בהכנסת אורחים מצינו בדברי חז"ל האומר סלע זו לצדקה כדי שיחיה בני הרי זה צדיק גמור, אם כן חזינן שאפילו עם פניה.

(כתבי הרה"צ ר' מנשה הכהן רוזנפלד ז"ל)

סוחב על גבו

סיפרו לי, שמרן אדמו"ר אור ישראל מסטאלין זי"ע בדק ומצא, כי מלאי העצים שהכינו לחורף בחצר הרבי - כנהוג בתקופה דאז - מידלדל ופוחת והולך שלא כמתוכנן, מהר מדי. הכיר שידי אדם חרוצים מתעסקים בו. פעם באישון-לילה יצא לעקוב אחרי הנעשה. והנה רואה הוא ממקום עמדו, כי לא אחר אלא בנו הרה"ק ר' משה, סוחב על גבו ערימת-עצים ומביאם לבית משפחה מטופלת, חולה וחסרת כל אמצעים. האדמו"ר זצ"ל התרגש, וחיוך קל וארשת של סיפוק וקורת-רוח נראו על פניו.

(בית קרלין סטולין)

שניים שעשאוה

כשצריכים להשיג לצדקה סכום עצום וכל אחד לבד אינו יכול להשיגו, ועוסקים יחד בחבורה, הרי זה בחינת זה אינו יכול וזה אינו יכול, ואיתא בענין מלאכת שבת שניים שעשאוה פטורים, זה אינו יכול וזה אינו יכול חייב כל אחד, הרי לנו שכאשר כל אחד אינו יכול לבדו נחשב כאילו כל אחד עשה מלאכה שלימה.

(כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע)

משלחן גבוה

מתוך דברות קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א | פרשת תרומה

בית שאדור בתוכו

המדרש בפרשת השבוע מאריך בפסוק כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו, במעלותיה הגדולות של התורה הקדושה שנתן לנו הקדוש ברוך הוא, ובקשר של הקדוש ברוך הוא אליה, שמשום כך מחוייבים אנחנו לשמור את התורה בקדושה ובטהרה שיוכל הקדוש ברוך הוא כביכול לשכון אצל התורה שניתנה לישראל.

המדרש מסביר זאת על פי משל. היה מלך שהיתה לו בת יחידה והגיע זמן נישואיה, חיפש עבורה שידוך הגון בקרב בני מלכים כראוי לבת מלך, לבסוף נמצא מלך באחת המדינות הרחוקות שמצא חן בעיניו ונתן לו את בתו לאשה, קבעו זמן לנישואין וחגגו את שבעת ימי המשתה, כשלאחר מכן ביקש המלך-החתן לחזור לביתו ולארצו יחד עם אשתו הטריה, למרות הקושי העצום של המלך-החותן להיפרד מבתו היחידה מוכרח היה להסכים לכך, שכן מעתה היא אשתו של החתן, אך לא יכול היה לעצור ברוחו ולהיפרד ממנה, לפיכך אמר לו החותן לחתן, אנא ממך, עשה לי טובה ותכין לי חדר אחד בביתך, ואבוא אני לדור אצלכם קרוב לבתי.

אומר המדרש: כביכול, כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, התורה חביבה היא לפני עד מאד והיא שעשועי, אינני יכול לפרוש הימנה, אבל אינני יכול לומר לכם לא לקחת אותה עמכם, שכן נתתיה לכם, אך זאת תעשו, בכל מקום שתלכו עשו לי בית בשביל שאדור בתוכו, שנאמר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

בתוך כל אחד ואחד

מדברי המדרש הנזכרים נשמע, שבניית המקדש היא בהקשר למתן תורה, שמפני שהתורה היא בידינו לכן אנו מצווים להכין מקום להשראת השכינה.

וכן ידועים דברי האלשיך הקדוש על הפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", שלכאורה היה ראוי להיכתב 'בתוכו', שהשכינה תשכון בבית המקדש, ולמה כתוב 'בתוכם', מפרש האלשיך שכוונת הכתוב היא 'בתוך כל אחד ואחד'.

כלומר, הציווי הוא לכל אחד ואחד מישראל להכין מקום קדוש בו תוכל השכינה לשכון בתוכו, וכדברי המדרש הנזכרים 'בכל מקום שאתם הולכים עשו לי בית אחד שאדור בתוכו', שכל לומד תורה יקדש את עצמו ויכין מקום להשראת השכינה, ולא יטול עמו את ארוסתו - את התורה - אל ארצו ואל מולדתו, וכביכול יפרישנה מהקדוש ברוך הוא.

ויקחו לי תרומה

אופן הכנת הבית להשראת השכינה מבואר בפסוק שהוא על ידי 'ויקחו לי תרומה', ותרגומו 'ויפרשון קדמי אפרשותא'. מפרש אדמו"ר הזקן זי"ע שלומד התורה צריך לפרוש מכל דבר גשמי ולטהר נפשו מתאוותיה בשביל שיהיה ראוי להשראת השכינה.

אולם גם מי שעדיין לא טיהר את נפשו בפרישות, צריך הוא על כל פנים לכוון בלימודו שכוונתו בלימוד זה כדי שהמאור שבתורה תחזירנו למוטב, דהיינו, שטרם יתחיל בלימודו יהרהר בשפל מצבו, שכל היום הוא משוקע בתאוותיו ובקושי הוא מצליח להתגבר על יצרו, ושרצונו להשתנות ולהתקרב להשם יתברך, ולכן **הנני רוצה ללמוד כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה, ולידי מדות ישרות, ולידי ידיעת התורה, ולידי התקרבות להשם יתברך**.

גם בשעת לימודו תהיה כל כוונתו כדי לדעת מה הוא רצון השם יתברך, ולא כאותם הלומדים להתפאר ולכוונת עצמם, וכשמגיעים לאיזושהי הלכה שאינה מובנת להם בשכלם, הם אומרים הלכה זו מוקשית היא, רק עיקר כוונת הלימוד תהיה בשביל לדעת מה הוא רצון השם יתברך, "בשביל שידע שמו יתברך וגדולתו ומסתרי מצותיו, ואז יתלהב לבבו ליראה אותו ולאהבה אותו" (של"ה הקדוש).

> **מזה יכולים להיות חסידים**
>
> אדמו"ר הזקן זי"ע אמר להרה"ח רבי ישראל בער שו"ב ז"ל: אני ממנה אותך שליח מצוה לומר לאברכים ללמוד מדרש רבה פרשת תרומה, כי מזה יכולים להיות חסידים. אכן מדברי המדרש הנזכרים, בה אנחנו לומדים את אופן לימוד התורה, יכולים להיות חסידים, כי זו היא דרך לימוד התורה על פי דרך החסידות.

אספו לי חסידי אַ זיצונג

ועשו לי מקדש

לייבל: ברוך ה', כבר הגיע חודש אדר, חודש של השראת השכינה מתוך שמחה, ידועים הם לכל בר בי רב דברי הספרים הקדושים, כי אדר הוא מלשון א' דר, אלופו של עולם דר, שכל אחד יכול לעשות בתוכו דירה לה'. הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר שנאמר אדיר במרום ה'.

שמעלקא: קדושת החודש הזה משולבת יחד עם פרשיות הקמת המשכן. הקריאה מעוררת את הזמן, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, בתוך כל אחד ואחד, כמו שכותב אדמו"ר הזקן בבית אהרן: "**שכל בר ישראל צריך לקדש עצמו בכל אבריו, להיות י"י שוכן בקרבו, כי המשכן הוא קומה שלימה, כמבואר בספרים הקדושים, והאדם הוא מוכן גם כן להיות קומה שלימה, כי כל אבר מכוון כנגד עניינים גדולים וכנגד כלי המשכן**"...

אייזיק: אדמו"ר זי"ע כתב (במכתב לרי"א הי"ו) "**כי הלימוד בפרשיות עסקי המשכן מסוגלים לעורר רחמי שמים וחסדיו על כל בית ישראל**". (מטה אהרן).

ר' אלטער: נו, איך עושים משכן? אומר הפסוק "מאת כל איש אשר ידבנו לבו", שמעתי מאדמו"ר שליט"א בשם השפת אמת שמפרש, 'מאת כל איש' - היינו מכולם יחד. כאשר נמצאים בחבורה, רואה האחד בעבודתו של חברו, ובא אליו היצר בעצה לבטל את עבודת חבירו, ולצנן עצמו, שלא יתלהב בראותו את חברו עובד את ה' כראוי. אך הנכון הוא, אדרבה, צריך כל אחד לראות מה הוא יכול ללמוד מזולתו, ולא שיתכוון להיות כמוהו, כי כל אחד יש לו מקומו, כדברי אדמו"ר הזקן שיש מארי דאודנין מארי דעיינין מארי דרגלין. בראותו את חברו יחפש מה יוכל ללמוד ממנו לפי בחינתו, ובוודאי כל אחד לחוד אינו יכול לעשות לבדו כן, רק בחבורה יחד, 'מאת כל איש'- אזי אפשר לעשות מקדש לשכינה הקדושה.

גדליה: זכורני, בשבת קודש פר' תרומה תשע"ד שעשינו בצוותא חדא בראשות אדמו"ר שליט"א ביישוב בית א-ל, שח רבינו בסעודה שלישית מגודל מעלת השבת אחים, דידוע מבעל התניא זי"ע, שכאשר יהודים יושבים ביחד אין כל מלאך ושרף יכולים להתקרב לשם, והנה מסופר אצלינו המעשה (ואין כאן המקום להאריך בפרטי המעשה הנפלא) ממרן אדמו"ר הזקן שנתן מכתב לאחד מן החסידים שנטה למות למסור לאביו הק' הסטאלינער בעולם העליון, והמלאכים הביאוהו עד לשם, והם לא יכלו להכנס להיכלו, ורק הוא נכנס, וכמובן שכבר נשאר שם, ואמר אדמו"ר שליט"א, שם מבינים כולם, שהואיל והגיע עד למקום שאין למלאך רשות לבוא, למה ילך משם?... ולפלא הוא, מדוע לא יבינו שגם בשבת אחים זה כך, שזהו מקום קדוש שאין מלאך יכול לגשת לשם, אם כן, הכיצד זה עוד ישנם כאלו שנמנעים מאסיפת מרעים?...

אייזיק: הזכרתני את השבת הנפלאה בבית א-ל. זכורני משם, כשחזר אדמו"ר שליט"א לביתו אחר התפילה ראה מודעה אחת של הישיבה דשם שהיה כתוב בה 'מה עשית היום???' נענה רבינו וסיפר, כי אחר השואה הגיעה נכרית אחת לסביבה היהודית, ובקשה למסור נער יהודי שגידלתו בשנות הזעם, ודרשה את שכרה, אולם לא היה מי שישית לב לדבריה. עבר שם הרה"ק ר' שלמה'ניו מסאדיגורא זי"ע ושמע את דבריה. תיכף נכנס לבית הכנסת והכריז על מגבית לפדיון נער זה. אחד מן המתפללים רצה ליתן כל הסכום, אך הרה"ק לא רצה בכך, ואמר שלכולם צריך להיות חלק בזו המצוה. אחר שאסף את כל הסכום, פדה את הנער וגדלו בתוך ביתו. שאלוהו אח"כ, מדוע נכנס למצוה זו? והשיב, שכיון שדבריה של הנכרית הגיעו לאזניו, בוודאי נתכוונו אליו! "אף אני", אמר אדמו"ר שליט"א "בראותי מודעה זו- מה עשית היום? בוודאי הכוונה אלי, עלי לשאול את עצמי כן- מה עשית היום?"...

ר' אלטער: אכן השאלה הנוקבת הזו צריכה להישאל אצל כל אחד ואחד, ובפרט כאשר אנו עומדים בחודש אדר, שזה עת סיום השנה, כמבואר בדברי אדמו"ר הזקן (בית אהרן סה:) "**והנה כל שנה יש לו ברורים שלו, וכמו כן כל חודש וכל יום יש לו הברורים שצריך לברר באותו העת, וככלות השנה צריך לברר כל דבר מזה השנה שיהיה עליה מזה השנה בשלימות**". וכו' ולזה איתא בגמרא, אין מעברין את השנה אלא אדר, **כי חדש אדר הוא סוף השנה, וצריך לעבר אותו כדי שיתברר הכל ויתעלה השנה ההיא בשלימות**, ובחודש ניסן מתחלת שנה חדשה עם בירורים חדשים ועילויים חדשים, לזאת איתא בגמרא באחד באדר וכו', כי עיקר הבירור הוא לברר הרע מן הטוב."

תקחו את תרומתי

שולחנו הטהור של הרה"ק מאפטא בשושן פורים צהלה ושמחה. חסידים ואנשי מעשה, אדמורי"ם ורבנים מסובים סביב, נהרה שפוכה על פני כל, ורק על פניו של ההלך העני שנכנס זה עתה שורות עגמימות רבה, רוח מדוכאה בלתי ניתנת להסתרה.

בבושת פנים, בעינים טרוטות דמע פוסע הוא פנימה להיכל בית המדרש, בראש מורכן מנסה הוא להתקרב לשולחנו של הרבי, מהסס הוא רבות, שוב ושוב נרתע לאחור ואינו מוצא כל מקום לעצמו, עד שלבסוף הצליח להתחזק ונעמד אצל השולחן הטהור.

ברגע זה נענה הרבי, האוהב ישראל, ופתח את פיו בחכמה:

"שמעו נא, רבנים ואדמורי"ם מעשה שהיה, ואת דעתכם החשובה אשמח לשמוע..".

"היה זה כאשר נשמתי עמדה לרדת משמי מעל אל העולם השפל הזה. הקציבו למעני בשמים סכום נכבד ביותר של ממון אשר יספיק לכל הצטרכויותיי ברווח ובכבוד כל ימי חיי, אולם מאחר שהייתי צריך להיות מה שהנני, לא היה שייך שאהיה טרוד ומטופל בסכום כסף רב כל כך, שהרי לא אוכל להתמסר לעבודת ה' כהוגן, על כן הראוני משמים את כל אותם יהודים שיהיו ממקורביי בעולם הזה, והורו לי לחלק ביניהם את הכסף כראות עיני כדי שהם יטפלו בעסקי ממוני, ועליהם יהיה מוטל לספק את כל צרכיי ומחסורי בעולם, ואילו אני אוכל להתפנות כליל לעבודת ה'"...

פעורי פה האזין הקהל לדבריו הנשגבים, שהשמיע הרבי מכבשונו של עולם.

"והנה לפני זמן מה", המשיך הרבי וסיפר, "בא לפני עני אחד, בן טובים, ודמעתו על לחיו. בתו הגיעה לפרקה ואין לו פרוטה אחת כדי להכניסה לחופה, מבקש הוא את עזרתי. תיכף ומיד נתתי ביד העני פתקא שלוחה אל אחד ממקורבי, אשר 'אז' הפקדתי בידו סך של עשרים אלף רובל לטפל בהם, וכתבתי לו - להעניק למוסר כתב זה סך שלוש מאות רובל לצורך הכנסת כלה, שהרי ממוני הוא מחזיק...

מיהר העני לפני העשיר, אך הלה שילחו בבושת פנים באמרו: "מה לו לרבי אצלי?" טען, "וכי לא די לו לרבי בסכומים ההגונים אשר מעביר אני אליו כפעם בפעם על פי דרישותיו המפורשות?"....

יצא העני את ביתו כשהוא שבור ורצוץ, והלה המשיך לנהל את עסקיו, אך לא על מי מנוחות..

ימים מועטים לאחר מכן הכריז אחד מאדוני הסביבה על פשיטת רגל גדולה. הלה היה חייב לאותו יהודי סך גדול של שלושת אלפים רובל, ועתה אפסו סיכוייו לקבל את החוב אי פעם.

לבו של היהודי החל לנקפו בקרבו, מדוע בא לי הפסד גדול כזה, שמא מחמת שלא מלאתי אחר פקודתו של הרבי מאפטא, אולם עד מהרה מצא לו יצרו תירוץ מספק, יען כי האדון הרי חייב לעוד אנשים רבים מבלעדיו, ולכן אין זה קשור לזה, והוא המשיך להתנהג בשרירות לבו.

ימים חלפו, ושוב הפסד הגון נגס בכספו של היהודי העשיר. חוב ישן נושן היה לו אצל אחד הפריצים, הסכום היה שלושת אלפים רובלים אשר היהודי לווה ממנו אי פעם עד לכשירחיב... שנים רבות חלפו והפריץ כאילו שכח את החוב, וליהודי היתה הרווחה, הוא אף דימה כי לבטח אותו הערל כבר אינו בין החיים אולם עתה כאילו קם לתחיה. ביום בהיר אחד התדפק שליחו של הפריץ על פתחו, והוא דרש לשלם את החוב הגדול תיכף ומיד...

הוא ספר את השטרות הרבים ושלשלם לידי השליח, ושוב החל מצפונו לייסרו, אולי זאת היא קפידתו של הרבי... אולם שוב השיאו יצרו, והרגיעו כי אך מקרה הוא ואין דבר.

כיון שכך, המשיך הונו של האיש להתמעט מיום ליום, עד שהגיע היום, אשר הוא בא לכאן במר נפשו להתחנן לי, כדי שאעניק לו שוב מכספי ...

"נו, אדרבה, רבנים וחסידים, תאמרו לי אתם" פנה האוהב ישראל לחסידים "הכיצד זה אוכל להפקיד הון בידו של איש זה?..."

כשמוע האיש את הדברים נשבר לבו בקרבו וגעה בבכיה רבתי, והודה לפני כל הקהל שאכן אמת היה הדבר, וכך היה המעשה עמו לפרטי פרטים כמו שסיפר הצדיק.

רחמיהם של הנוכחים נכמרו על האיש, וביקשו אצל הרבי בתחנונים כי יאות להשפיע על האיש שוב שפע ברכה והצלחה. נעתר הרבי להפצרותיהם וברכו, ומכאן ואילך הלך האיש וגדל מאד, ושוב לא שכח מהיכן ומאין הוא ממונו.

(ע"פ נר ישראל)

זכור ימות עולם
מאורעות השבוע אצל רבותינו הקדושים זיע"א

שבת פרשת תרומה שנת תרפ"ח, דוברוביץ

מרן אדמו"ר מוהרא"א מקארלין זי"ע מגיע לביקור בעיר דוברוביץ, ושוהה בה עד יום ד' של השבוע הבא.

להלן תיאור אשר נכתב ע"י אחד החסידים:

"אחרי בקשתם הרבה של אנ"ש הנכבדים דעיר דאבראוויץ לכ"ק אדמו"ר שליט"א להופיע ולבוא למחנם על ש"ק, נסע כ"ק אדמו"ר שליט"א על ש"ק פר' תרומה. יום ה' בערב כשבאנו לשלום לתחנת הרכבת עמדו כבר שם אנ"ש שיחיו עומדים ומצפים לראות פני קדשו, ותיכף נסענו העירה להאכסניא המוכנה להופעת המלך, וששון ושמחה בכל פינות הבית, כל אחד ואחד בשמחתו הרבה שזכה לראות פני קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א.

קארלינער דרך
שו"ת במשנת קארלין הסלולה לנו מדור דור

שאלה:

בשבוע שעבר נתבאר היטב שהחיות בתפילה מגיעה ממה שמקושרים עמה, שאלתי היא איך אפשר לעבוד על זה. למשל, כאשר אדם אינו מתעניין באיזה דבר, הרי אי אפשר לצוות עליו שיהיה לו חיות בזה, שהרי אינו מתחבר לזה, ואי אפשר להכריח את הנפש לאהוב.

מאידך, מאחר שבספר הק' דורש זאת, הרי בוודאי יתכן להגיע לזה.

ואולי יכול להיות שזהו ענין ההכנה לתפילה, ובפרט הלימוד שלפני התפילה שמיישר את השכל, שעל ידי זה מתעורר רצון לדברים נעלים, והנפש מתחברת היטב לענייני התפילה.

תשובה:

שאלת חכם חצי תשובה. צודק השואל, שזו היא עניינה של ההכנה לתפילה, לפעול שהלב לא יהיה נוטה לדברים אחרים, אלא יהיה נתון כל כולו אל התפילה.

בסדר היום של אדמו"ר הזקן איתא: ראשית ביכורי וגו', היינו מחשבה קדומה בזמן קימה משנתו יהיה להכנה לעבודה שבלב זו תפילה. ע"כ. מיד בקומו משנתו, האדם עדיין לא התחיל עם 'רבות מחשבות', זהו הזמן 'לתפוס' את המחשבה ולשים לב: היעד כעת הוא - התפילה, כל הפעולות מרגע זה ואילך הם הכנה להגיע אל היעד הזה.

ובהמשך בסדר היום שם: וכל מה דאפשר למנוע מדיבורים ועשיות גופניות מה טוב. ע"כ. הענין בזה הוא גם־כן אותו נקודה: כל המגמה בשעה זו היא התפילה, ואין להטריד את המחשבה בדברים אחרים. בגמרא אמרו (ברכות יד, א) "אסור לו לאדם לעשות חפציו קודם שיתפלל", ופירוש אסור לעשות חפציו קודם שיתפלל כתב הרשב"א: כדי שלא יפנה לבו לשום דבר עד שיתפלל.

לאחר מכן באה ההכנה בפועל לתפילה. גם כאן, אין זה 'סדר לימוד' גרידא; הנקודה כאן היא להתקרב על ידי זה יותר ויותר למצב בו הנפש 'תתחבר' לתפילה. וכהלשון המובא בספר הק' (קלו, ב): "כשלומדים גמרא בעיון נעשה האדם ישר, ומשנעשה ישר - חפץ רק מה ששייך להשם יתברך".

אמנם, כל זה הוא פתרון כאשר הבעיה היא בטווח הקצר בלבד, האדם לא עסק בשעות האחרונות בעניינים שקשורים עם התפלה, ואזי עצתו היא - לחזור ולהתקשר לעניינים רוחניים; על ידי זה יתיישר השכל, ויתעורר הרצון.

אמנם, לפעמים הבעיה היא כללית יותר. האדם בכלל אינו מרגיש כל־כך חיבור לעניינים רוחניים. במצב זה, האם בחצי שעה של לימוד לפני התפילה תיפתר הבעיה?

הפתרון לבעיה זו נמצא ברמב"ם סוף הלכות תשובה, וזה לשונו (ע"פ הגרסא המדוייקת ברמב"ם הוצ' פרנקל):

"דבר ידוע וברור, שאין אהבת הקב"ה נקשרת בלבו של אדם - אלא בדעת שידעהו, ועל פי הדעה תהיה האהבה, אם מעט מעט ואם הרבה הרבה. לפיכך צריך אדם לייחד עצמו להבין ולהשכיל בחכמות ותבונות המודיעין לו את קונו, כפי כח שיש באדם להבין ולהשיג".

כלומר, חיבור לעניינים רוחניים אינו יכול להתחיל בלב. הלב נמשך לעניינים בהם האדם שקוע. ולכן, על האדם לקבוע זמן בו הוא עוסק בעניינים "המודיעים לו את קונו", וכאשר העניינים הללו ייקבעו אצל האדם - הוא ירגיש 'מחובר' לעניינים אלו, ולבו ימשך אליהם.

למעשה, כך אנו נוהגים בכל בעיה מסוג זה. כאשר למשל ישנו ילד או בחור שמרגיש שהוא אינו 'מתחבר' לגמרא, ככל שנגרום לו ללמוד יותר ויותר דפים - תיחלש הבעיה; העולם של הגמרא לא יהיה זר לו, הוא יתעניין במה שלומד, ועד שישתוקק ללמוד עוד ועוד. באופן זה יש לנהוג גם בנוגע לנידון דידן.

בדורותינו, ספרי החסידות הם הם הדברים המודיעים לאדם את קונו. יש ללמוד בקביעות, במתינות ובשימת לב, ואזי נהיה קשורים לעניינים אלו יותר ויותר.

שאלות למדור, ניתן להשאיר ב'קו חיינו' 07-233-233-70 שלוחה 27

שיח חסידים
מבית מדרשה של ה'חסידות'

הרה"ח ר' אברהם רוזנר שליט"א

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

מה יפה המראה, עת כל בוקר מידי יום ביומו ניצבים משכימי קום לעבודת הבורא. ברוך ה' שכבר כעשרה חדשים מתקיים מנין ראשון מה נורא המקום הזה כי אם בית אלוקים הוא.

מובא בסידור צלותא דאהרן מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א בזה הלשון: **מן הראוי שיקבעו כל אנ"ש מקום תפילתם וצקון לחשם מידי יום ביומו, בכל ימות השנה, בבית מדרשינו דייקא ואף אלו שכבד מהם הדבר לבוא לתפילת שחרית, מכל מקום ישתדלו לבוא להתפלל תפילת מנחה וערבית בבית מדרשינו. ואת בעינא למודעי כי התפילה בבית מדרשינו הוא חיזוק בעבור עצמו ובעבור צאצאיו ועבור חיזוק כל קהלא קדישא הדין. כמאמר רבותנו הקדושים והטהורים זי"ע 'ישראל מוסיפין כח בפמליא של מעלה,** (זוה"ק ויקרא ז:) **נאך א איד איז נאך גאט.**

וזקני החסידים היו אומרים כי ביום שבאים להתפלל כאן בבית המדרש תפילת שחרית זוכים על ידי זה לסייעתא דשמיא לכל היום בכל העניינים.

והנה, מקום מקודש זה הוא המקום בו התפללו אבותינו, והיתה להם מסירות נפש על התפילה במקום זה, כמו אא"ז ר' יהושע העשיל זצ"ל, הרה"ח ר' זלמן בריזל זצ"ל, איך היה רץ לבית מדרשנו! זכור אזכרנו עוד, את ר' זלמן שהיה אומר שעל כל ברוך הוא וברוך שמו הוא מקבל חמישים אלף דולר ועל כל אמן מקבל מליון דולר.

האלשיך הקדוש מקשה על הפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", הרי המקדש הוא יחיד, אם כן צריך היה להיות כתוב 'בתוכו'. מדוע כתוב בלשון רבים 'בתוכם'? ומתרץ האלשיך הק' שהכוונה היא שכל אחד צריך לעשות מקדש בתוך לבו. שיהא מקום להשראת השכינה, וזהו 'ושכנתי בתוכם', בתוך לבו של כל אחד ואחד. הערבות, האחדות, החברותא, שכולם מתפללים ביחד, ועונים ברוך הוא וברוך שמו, ואמן. מברכות השחר, מה שאין כן באף מקום.

וכמו שמבוא בשו"ע הרב, או"ח א – טי ובמ"ב ו – יא הביאו להלכה את מנהג אמירת ברכות השחר בחברותא כדרך מעולה להשלים אמירת צ' אמנים בכל יום.

מרן אדמו"ר הזקן זיע"א כתב על כך בהתפעלות 'האריז"ל היה שומע ברכות השחר אפילו ממאה אנשים – אף על פי שהיה יכול ברגע אחת ליחד את כל העולמות, אפי' הכי לא השגיח על העת, ולא היה מתעצל לשמוע אפי' מאה פעמים 'הנותן לשכוי בינה' וכל הברכות (הנהגות ואזהרות תחילת ספר בית אהרן)

ברוך השם זכינו שבכל יום ויום מתקיימים מנינים, שחרית, מנחה וערבית – כפי עבודת רבותנו הקדושים והטהורים הסלולה לנו מדור דור, ובראשם כ"ק עט"ר אדמו"ר שליט"א, אשר מעודד אותנו ומחזק אותנו בדרך רבוהקוה"ט, יהי רצון שנזכה לראות ברכה והצלחה וסייעתא דשמיא, ודורות ישרים ומבורכים.

זכות התפילות והאחדות וזכות רבוהקוה"ט זיע"א, ולהבלחט"א כ"ק עט"ר מרן אדמו"ר שליט"א, יחולו עליכם ועל ב"ב, וכולנו יחד נזכה לראות במהרה את הגאולה הקרובה בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן סלה.

הספק שבועי במסלול יהודי כהלכה: **שיח, א - ד**

שונה הלכות
פסקי הלכות מלוקטים מהשו"ע והפוסקים

מהלכות בישול - בישול אחר בישול

א. דבר יבש שכבר נתבשל - אין איסור לחממו, שכן עדיין קיימת בו איכות הבישול הקודם. וכגון **בשר יבש או אטריות ללא רוטב** שהתבשלו כבר כל צרכם והצטננו לגמרי - מותר להניחם לתוך תבשיל רותח, גם אם חפץ לחממם עד שתהיה היד סולדת בהם (שו"ע הרב שיח יא טו).

ב. ואולם אסור להניחם על האש, או לתוך תבשיל שעומד על האש, שנראה כמבשל (מגן אברהם רנג לו, משנה ברורה שיח לג ושעה"צ מו). וההיתר הוא רק להניחם בכלי ראשון שהוסר מן האש, וכן על מכסה קדירה העומדת על האש.

ג. דבר לח כגון מים או מרק שהתבשל ושוב הצטנן לגמרי - אסור לחממו שנית, כי כבר אין בו את איכות הבישול הקודם. שהרי דבר נוזלי אין בו ריכוך, ואיכות בישולו הוא החימום, וזה אינו קיים בו כעת. ואסור לחממו גם בכלי ראשון שהוסר מהאש (שו"ע ורמ"א שיח ד וטו, שעה"ר ט).

ד. אבל אם לא נצטנן לגמרי - אין בו איסור בישול. ולכן, **מרק שהצטנן מעט** - מותר לחממו שנית גם לחום היד סודלת בו. כגון לערות אותו לכלי ראשון שהוסר מהאש, או לערות עליו מכלי ראשון שעומד על האש, או להניחו על גבי קדירה העומדת על האש (רמ"א שם טו שעה"ר ט. דלא כשיטת המחבר שאוסר גם אם לא נצטנן לגמרי).

ה. הגדרת **לא נצטנן לגמרי** היא: כל שראוי עדיין לאכול מחמת חמימותו (שעה"ר שם), והיינו לאנשים שרוצים לאכול חמין (אגרות משה א"ח ד עד ב, שבת כהלכה א קלז). ויש אומרים דדי בפושרים (עי' משנה ברורה רנג צז, חזו"א לז יג ד"ה הרוצה).

ו. תיון עם **תמצית תה** שהכינו בערב שבת עם מים רותחים, ועתה הוא צונן לגמרי - אין להחזירו על גבי המיחם, אלא אם כן אינו יכול להגיע שם לחום שהיד סולדת בו. ואם התמצית עדיין פושרת דינו כבסעיפים הקודמים (מ"ב ס"ק קח).

ז. חתיכת **בשר או נקניק** מבושלים שנצטננו לגמרי - נחשבים דבר יבש, הגם שהם לחים מבפנים, ומותר לחממם כנ"ל גם לחום שהיד סולדת בו (מאה"ש ב נב בשם רוב הפוסקים).

ח. **קוגל או דג צוננים שהם לחים מלמעלה** כשיעור טופח על מנת להטפיח, יש אומרים שדינם כדבר יבש, ומותר לחממם כנ"ל (מנחת כהן, והו"ד להלכה בדעת תורה שיח טו, וכ"מ בפמ"ג בכ"מ, מאה"ש ב נב בשם הגרשז"א הגריש"א הגרי"י פישר, והגרח"ק). ולפי זה, **מגש דגים מבושלים** שרוצה לחממו - ישפוך תחילה את המים הצבורים, ואזי יעמידנו על קדירה העומדת על האש (מ"ב סקל"ב). אולם משמעות דברי שו"ע הרב לאסור בכהאי גוונא, אלא אם כן אין בתבשיל רוטב כלל. ואם הלחות אינה בשיעור טופח על מנת להטפיח (דהיינו שהנוגע בה אינו יכול להרטיב עי"ז דבר אחר) - אפשר להקל (שעה"ר שיח יא, בדה"ש קכד לז).

ט. **אטריות מבושלות** שרגילים לשטוף אותן תחת הברז לאחר הבישול כדי לצנן או לסנן, אם בא לחממן על קדירה - יש להיזהר שלא תהיה עליהם לחות (שהרי הלחות היא ממים שאינם מבושלים כלל, וגם המקילים דלעיל לא הקלו אלא ברוטב שטופח על תבשיל, שכבר נתבשל מתחילה).

י. יש להימנע שלא לערות מכלי ראשון (כגון מיחם שהמים נתבשלו בו) **על סוכר או קפה נמס**, הגם שכבר עברו תהליך בישול. אלא יתנם לכלי שני, או יערה מכלי שני עליהם (לנהוג ביבש שנמחה כדין לח. הלכתא רבתא לשבתא להרב ז"ל, נד' בסוף שועה"ר ח"ב; מ"ב שיח עא, שש"כ א נה. אם כי מעיקר הדין רבו המתירים גם בעירוי מכ"ר על יבש שנמחה. מ"א שיח סקמ"א, שעה"ר יא, מ"ב ק).

יעמדו על הברכה

הרה"ח ר' **שלמה אהרן הניג** שליט"א
לע"נ אביו
הרה"ח ר' **מרדכי** זצ"ל
בן הרה"ח ר' **שלמה אהרן** זצ"ל
נלב"ע ח' אדר תש"ע
ת. נ. צ. ב. ה.

הרה"ח ר' **יעקב הניג** שליט"א
לרגל שמחת נישואי הנכד שיחי'
החתן יוסף הי"ו
בן בנו הרה"ח ר' פישל שליט"א עב"ג למז"ט
יזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה
דורות ישרים ומבורכים לבנין עדי עד

הננו לברך ברכת מזל טוב לבבית לחבר החבורה
החתן **יעקב קרויז** הי"ו
לרגל שמחת אירוסיו עב"ג למזל טוב
בברכה שיזכה לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה
דורות ישרים ומבורכים לבנין עדי עד
כברכת חברי החבורה:
נח בר"ז הר זהב, אברהם בר"י ברנשטיין, יוסף ברי"ח הניג, אברהם הניג

לע"נ הרה"ג ר' **ישראל** זצ"ל
בהרה"ח ר' **אהרן צ'צ'יק** זצ"ל
מתלמידי ישיבת קארלין בלולינעץ
לרגל היארצייט שחל ביום השבת ד' אדר א' - תשס"ח
נדבת בנו הרה"ג ר' **חיים צ'צ'יק** שליט"א **מרבני ישיבת חברון**

הזדמנות נדירה
בעזרת ה' תינתן אפשרות מיוחדת לכלל הקהל הקדוש וב"ב
להיזכר לטובה על־ידי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במעמדי התפילה ההיסטוריים שיתקיימו בציונים הקדושים
בלודמיר על ציון הקדוש של הרה"ק מוהר"ש מקארלין זיע"א
במאלינוב על ציון הקדוש של מרן אדמו"ר הזקן זיע"א
בליז'ענסק על ציון הרה"ק ר' אלימלך מליז'ענסק זיע"א
על־ידי מסירת קוויטלאך אשר יקראו בעתים נדירים אלו
- לכל ציון קוויטל מיוחד -

כתיבת הקוויטלאך בשבוע פרשת תצוה בזמנים כדלהלן:
ירושלים - בכל ימות השבוע - למשך חצי שעה לאחר מעריב
ביתר עילית - ביום רביעי - בגבעה א' בין 10:00-10:30 בגבעה ב' בין 9:00-9:55
בית שמש - ביום חמישי - בין 8:30-9:30
על ידי המשב"ק הרה"ח ר' חיים יהושע לדרמן שליט"א
בני ברק - במוצאי שב"ק תצוה - למשך שעה
ע"י המשב"ק הרה"ח ר' יצחק קוריץ שליט"א
מודיעין עילית - בבית מדרשינו בין השעות 8:00-9:00
ע"י הרב מנשה ברנשטיין שליט"א
- פרטים מדוייקים בתיבות הדואר ובמודעות בבתי מדרשינו -

שידור חי לקראת הנסיעה
בעזרת ה' **יופעל החל מיום ראשון פרשת תצוה**
שירות הודעות מיוחד **בקול חיינו 02-374-3003** אשר דרכו יועברו
הודעות מיוחדות לציבור הנוסעים
עידכונים שוטפים במשך ימי הנסיעה
שידור חי ממעמדי התפילה והטיש'ן

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' **ישראל הכהן רוזנפלד** זצ"ל
בן הרה"צ ר' **יצחק מנשה** זצ"ל
נלב"ע ט' אדר תשע"ב
ת. נ. צ. ב. ה.
הונצח ע"י בני המשפחה שיחי'

הנני להזמין את ידידי ורעי אנ"ש שיחי'
לשמחת נישואי בני היקר החתן **יוסף** הי"ו למזל טוב
שתתקיים אי"ה ביום **חמישי** פר' **תצוה** ט' אדר א'
באולמי **פאראהאנד**, רשב"י בית שמש
ואי"ה בשמחתכם ישמח ליבי גם אני
פישל ב"ר יעקב **הניג**

הננו לברך ברכת מזל טוב לבבית למכובדינו
הרה"ח ר' **פישל הניג** שליט"א
מגיד שיעור בשיעור דף היומי בבית מדרשינו
לרגל שמחת נישואי בנו החתן יוסף הי"ו עב"ג למז"ט
בברכה שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה
המברכים, שומעי השיעור: **אהרן ברנשטיין, יוסף אליהו ברנשטיין, מרדכי צבי בר"א ברנשטיין, משה דוד גוטליב, אברהם הניג, אהרן טויסיג, מאיר עקשטיין, חיים בר"א רוזנפלד, משה שיינפיל, יוסף שמרלר, יעקב שפר**

ברכת מזל טוב
נברך לידידנו היקר האברך כמדרשו רב הפעלים לתורה ולתעודה
הרה"ח ר' **פישל הניג** שליט"א
מעמודי הזהב של חיינו
בן ידידנו הרה"ח ר' יעקב שליט"א מנהל מוסדותינו רבות בשנים
לרגל שמחת נישואי בנו החתן יוסף הי"ו עב"ג למז"ט
יזכה לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה אמן
איגוד האברכים